
Zebranie naukowe Instytutu Badań Literackich

Biuletyn Polonistyczny 1/3, 33-35

1958

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

i dodatku poetyckiego. W maszynopisie przygotowane noty edytor-
skie aparatu krytycznego obejmują około 150 stron, komentarz
około 300 i wstęp około 100 stron.

Dalsze kompletowanie korespondencji Konopnickiej i przygoto-
wanie jej do wydania realizowane jest od roku przez Pracownię
i jej kierownika, prof. J. B a c u l e w s k i e g o.

Obecnie znajduje się w przygotowaniu I tom listów Marii Ko-
nopnickiej do córki Zofii. Oddanie go do druku przewiduje się
w r. 1959.

Dalsze plany Pracowni obejmują opracowanie 3 tomów korespon-
dencji pisarki do rodziny, literatów i innych adresatów, tom
wybranych listów do Konopnickiej, obfity tom ineditów, 2 tomy
studiów krytycznoliterackich i publicystyki oraz kalendarium
i bibliografię.

ZEBRANIA NAUKOWE INSTYTUTU BADAŃ LITERACKICH

W dniach 26 - 28 września br. odbyła się w Nieborowie - z ini-
cjatywy Instytutu Badań Literackich - konferencja naukowa po-
święcona zagadnieniu użyteczności metod statystycznych w lek-
sykologii, stylistyce i wersyfikacji. Punktem wyjścia konferen-
cji był referat francuskiego uczonego P. G u i r a u d, pro-
fesora uniwersytetu w Groningen. Prof. Guiraud, autor znanej
publikacji pt. "Caractère statistique du vocabulaire", przed-
stawił swoją interpretację tzw. równania Zipfa. Równanie to
ustala pewne prawidłowości w zakresie częstości użyć poszcze-
gólnych wyrazów i jest punktem wyjścia dla statystyki lingwi-
stycznej. Interpretacja lingwistyczna tego równania zapropono-
wana przez referenta zmierzała ku udowodnieniu tezy, że struk-
tura słownika rządzi się zasadą maksymalnej ekonomii.

Z kolei prof. Wł. K u r a s z k i e w i c z referował
swoje doświadczenia z badań nad statystyką wyrazów w tekstach
XVI w. Wskazał on na istnienie prawidłowości, która pozwala -
znając liczbę haseł występujących w danym odcinku tekstu -
przewidzieć liczbę haseł nowych przy ekscerpcji dalszego od-
cinka tekstu.

Prof. K. G ó r s k i wskazał na znaczenie analizy kompletu
użyć danej formy lub wyrazu dla ustalenia poprawnego brzmienia
tekstu zgodnego z rzeczywistymi zwyczajami językowymi autora.

Mgr J. W o r o n o z a k pokazał - na przykładzie badań nad wierszem średniowiecznym i wczesnorenesansowym - rolę statystyki dla ujawnienia prawidłowości niedostrzegalnych przy pomocy zwykłej obserwacji oraz dla właściwego ustalenia współzależności dostrzeżonych i ich hierarchii.

Materiały dyskusji zostaną udostępnione zainteresowanym w osobnej publikacji.

x

W związku z pobytem w Polsce prof. P. Guiraud odbyły się w Warszawie dwa zebrania otwarte, których tematem były dwie jego prelekcje, a mianowicie:

1. Langue, structure et psychologie.
2. Style et chronologie des "Illuminations" de Rimbaud.

W dniach 17 - 20 października z inicjatywy Instytutu Badań Literackich odbyło się w Krynicy Seminarium z zakresu teorii literatury prowadzone przez prof. R. J a k o b s o n a /USA/. Na Seminarium poruszono następujące tematy:

1. Lingwistyka a poetyka.
2. Lingwistyka a wersyfikacja.

Uczony zreferował swoją teorię języka poetyckiego opartą na znacznie rozbudowanej i zmodyfikowanej teorii K. Bühlera oraz przedstawił sformułowaną w podstawowych terminach lingwistyki swoją teorię wiersza.

Dyskusja, poruszająca bardzo liczne zagadnienia, toczyła się dookoła walorów znaczeniowych poszczególnych dźwięków języka, zasady badań immanentnych formy literackiej oraz genezy poglądów rosyjskiej szkoły formalnej.

Materiały dyskusji wraz z tekstem autoryzowanym przez prelegenta zostaną udostępnione zainteresowanym w osobnej publikacji.

Tematyka zebrań w listopadzie r.b., na których pracownicy Instytutu wygłosili referaty w ramach swoich planów prac, była następująca:

1. M. K l i m o w i c z: "Powieść listowna w XVIII w."
2. Cz. H e r n a s: "Hejnały Staropolskie".
3. Z. S t e f a n o w s k a - T r e u g u t t o w a:
"Z problemów stylistycznych Ksiąg Pielgrzymstwa".

Ponadto w czasie zebrań naukowych zrecenzowano i poddano dyskusji publikację:

"Listy K.Opalińskiego do brata Łukasza 1641 - 1653". Redakcja i wstęp R.Pollak, tekst przygotował M.Pełczyński, komentarz M.Pełczyński i A.Sajkowski, Wrocław 1957. Rec. S. G r z e - s z c z u k.

Zebrania naukowe w grudniu br. przewidują referaty: "Prawda i styl w IV cz. Dziadów". Ref. S. T r e u g u t t. "Kultura Robotnicza" i "Nowa Kultura" Hempla. Ref. R. L o t h.